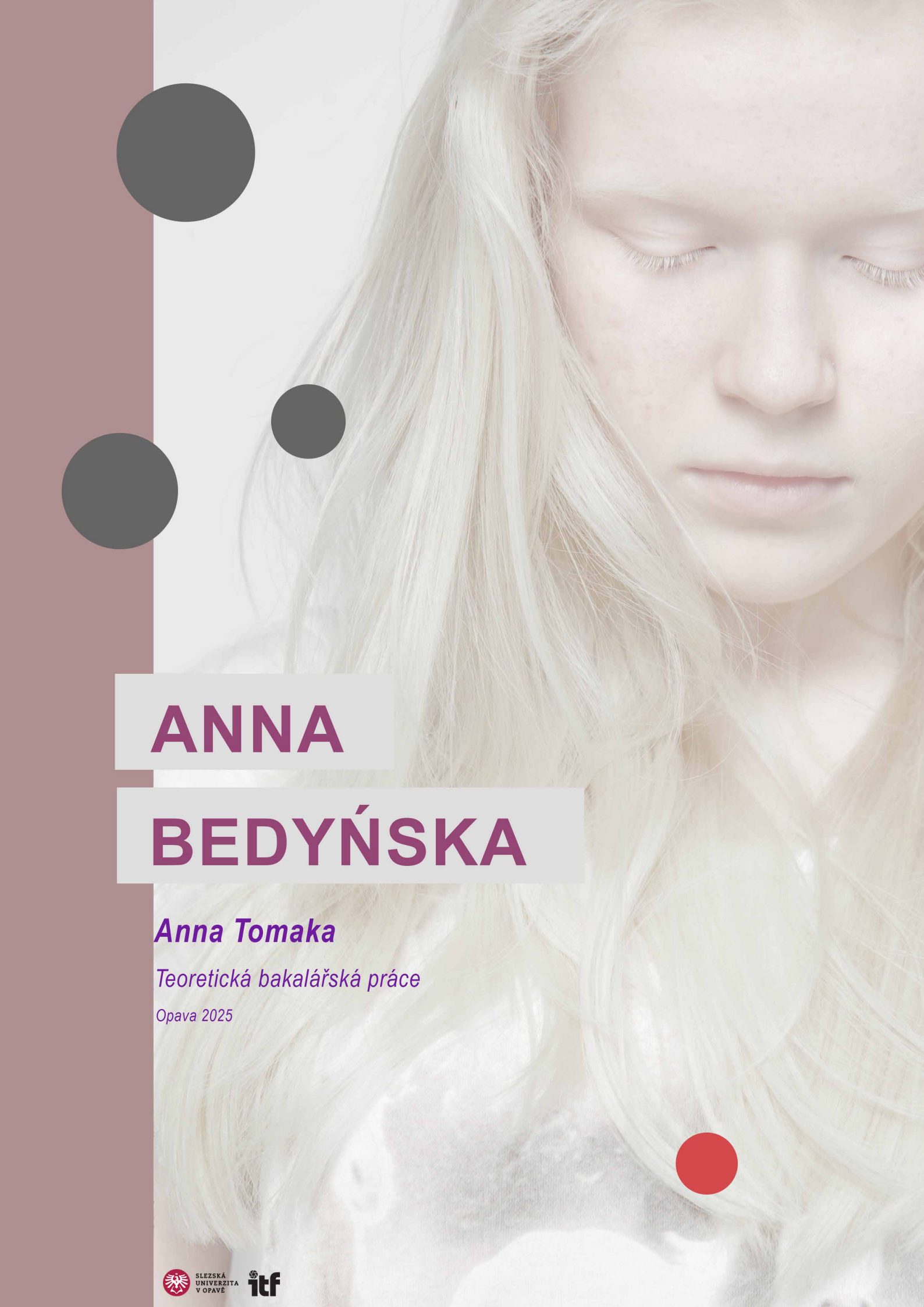

ANNA BEDYŃSKA

Anna Tomaka

Teoretická bakalářská práce

Opava 2025

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ itf

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Anna Bedyńska

Anna Tomaka

Opava 2025

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Anna Bedyńska

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Anna Tomaka

Obor: Tvůrčí fotografie
Vedoucí práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.
Oponent: MgA. Mgr. Michał Szalast

Opava 2025

SLEZSKA UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2024/2025

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Studentka:	Anna Tomaka
UČO:	61613
Program:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	Anna Bedyńska
Téma práce anglicky:	Anna Bedyńska
Zadání:	Cílem práce je shromáždit rozsáhlý materiál o životě a díle Anny Bedyńské, oceňované polské fotografky, která se specializuje na oblast fotografické eseje.
Literatura:	Susan Sontag: O fotografii. Karakter. Kraków 2029. Roland Barthes: Światło obrazu. Uwagi o fotografii. Alatheia. Warszawa. 2008. Marta Szymańska (red.): Re: Format. Fotografia to esej. Fundacja Arecheologii Fotografii. Łódź 2021. John Berger: Sposoby widzenia. Alatheia. Warszawa 2008.
Vedoucí práce:	MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D.
Datum zadání práce:	6. 6. 2025

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Tato monografie je věnována Anně Bedyńské – uznávané polské dokumentární fotografce a portrétistce. Autorka práce analyzuje tvorbu Bedyńskiej v kontextu fotoeseje jako formy vizuální narace a poukazuje na její jedinečný přístup k sociálním, rodinným a kulturním tématům. Práce sleduje umělecký vývoj fotografky, zahrnuje tři klíčové etapy její činnosti – polské, moskevské a japonské období – a představuje nejvýznamnější fotografické projekty a knihy. Práce ukazuje, jak se fotografie pro Bedyńskou stává nástrojem osobního vyjádření, společenského angažmá a dokumentace společenských změn.

KLÍČOVÁ SLOVA

Anna Bedyńska, fotoesej, dokumentární fotografie, portrét, reportáž, společenská témata, fotografická kniha, mateřství, angažovanost

ABSTRACT

This monograph is dedicated to Anna Bedyńska, a renowned Polish documentary photographer and portraitist. The author analyzes Bedyńska's work in the context of the photo essay as a form of visual narrative and highlights her unique approach to social, family, and cultural themes. The work traces the photographer's artistic development, covering three key stages of her career – the Polish, Moscow, and Japanese periods – and presents her most important photographic projects and books. The work shows how photography became a tool for Bedyńska for personal expression, social engagement, and documentation of social change.

KEYWORDS

Anna Bedyńska, photo essay, documentary photography, portrait, reportage, social issues, photo book, motherhood, activism

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

Souhlas se zveřejněním

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Poděkování

Srdečně děkuji Anně Bedyńskiej za věnovaný čas, porozumění, trpělivost a pozitivní energii.

Děkuji Arkadiuszi Golovi za podporu a cenné připomínky, díky kterým tato práce vznikla.

V Opavě. Červenec 2025 Anna Tomaka

© Anna Tomaka | ITF FPF Slezské univerzity v Opavě

OBSACH

ÚVOD 17
1. Krátká analýza fotoeseje 19
2. Od temné komory k fotoeseji - fotografický vývoj Anny Bedyńské 23
3. Tvorba Anny Bedyńské 35
3.1 Polská etapa 39
3.2 Moskevská etapa 53
3.3 Japonská etapa 54
4. Knižní publikace 55
4.1 Jedno oko na Maroko 55
4.2 PANOPTICON 57
4.3 90x90 59
4.4 Spotted Realities 61
4.5 Forever mine 64
5. Závěr - co zůstane po fotografii? 67
6. Ocenění a výstavy 69
6.1 Ocenění 69
6.2 Výstavy 70
7. Bibliografie 72
7.1 Knižní tituly 72
7.2 Internetové stránky. 72
8. Jmenný rejstřík 74

ÚVOD

Období pandemie, období nucené izolace v domovech, bylo bezpochyby těžkým obdobím pro společnost, která je ze své podstaty společností stádní. Vynutilo si však určitá řešení, která pomohla toto těžké období přečkat. V době restriktivních omezení přímých kontaktů však běžný – a relativně levný – přístup k internetu prostřednictvím online setkání umožnil poznávat nové lidi. Byla to doba nových nápadů, kde internet byl nejdůležitějším nástrojem. Bylo možné pokračovat ve studiu, organizovat workshopy, vytvářet fotografické a video projekty.

Právě na online workshopech jsem poznala hrdinku své monografie.
Anna Bedyńska se ukázala jako vřelá a citlivá žena, která dokáže prostřednictvím fotografií poutavě vyprávět dojemné příběhy. To mě naučila na workshopech. Uvědomila mi také, že tyto poutavé příběhy jsou všude kolem nás a že není třeba cestovat daleko po světě, aby se našlo téma pro fotografii. Ukázala, že i v době pandemie lze realizovat zajímavý projekt. Tento čas dovedně využila k vytvoření příběhu, jehož hrdiny jsou lidé z celého světa, nuceně uzavření ve svých prostorech. Transkontinentální projekt „Projekt w koronie" představila na internetové výstavě v galerii Virtuama.[1]

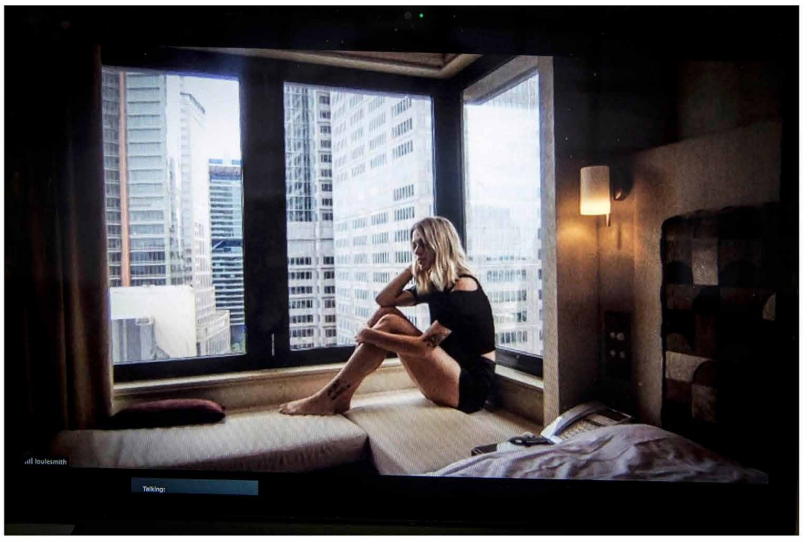

Sydney, Australia
Loule Smith studies in the second year of psychology. She is in a long distance relationship with her boyfriend, whom she hadn't seen for months. From the moment she realised her course was going online, it was only 24 hours that she got on the plane to San Francisco, where her boyfriend lives. She spent two months there. After coming back to Australia she had to undergo mandatory quarantine. Together with other passengers, she was picked up by a special bus from the airport and driven to the five star hotel in the middle of the city where - on the state expense - she spent 14 days of quarantine. "*The standard of the hotel is very high, the food is great, and it is brought to my room three times a day. Nothing to complain about. I am in the middle of my final exams now, so anyhow I would have to stay home learning. At least now I have less distractions and temptations*" - says Loule.

Fot.1 Neobyčejná transkontinentální vernisáž výstavy „Projekt w koronie"

1 Heller, Premiera nowego projektu Anny Bedyńskiej w Virturamie! [v]: Virturama.pl; https://virturama.pl/premiera-nowego-projektu-anny-bedynskiej-w-virturamie/, online 28.10.2020

Díky ní jsem vytvořila svůj první dokumentární projekt o lidech se sluchovými implantáty „Nie mów do mnie głucha” (“Nemluv na mě, hluchá”), který se setkal s velmi pozitivním ohlasem na výstavách v Polsku i ve světě.[2]

Cílem mé monografie o Anně Bedyńské je blíže představit fotografku a ukázat její práce, ve kterých autorka přesně zachycuje sociální problémy okolního světa.

2 Projekt byl představen na internetových stránkách VASA Projekt, instituce podporující online kurátorství fotografických a video výstav v celosvětovém měřítku. https://vasa-project.com/gallery/tomaka/index.php

1. Krátká analýza fotoeseje.

Fotoesej je sekvence fotografií vybraných tak, aby vyprávěly příběh, vyzdvihly sociální nebo emocionální kontext. Může být publikována v časopise, knize nebo jako výstava a spojuje sílu dokumentu s výrazným hlasem autora.
Skvělý fotoesej je silný, dokáže vyvolat emoce a porozumění bez použití slov.

Fotoesej se liší od fotografické reportáže – nejde v něm pouze o zaznamenání faktů, ale o narativní konstrukci: výběr obrazů, rytmus kadrování, kontrapunkt mezi scénami. Jak píše Roland Barthes, každá fotografie v sobě nese „světlo obrazu“.”3 – sémantickou hustotu, která může obohatit celkové sdělení. Ve své knize „Světlo obrazu. Poznámky k fotografii” – považované za jednu z nejdůležitějších knih věnovaných fotografii – analyzuje, jak může fotografie působit podobně jako text: emocionálně, kulturně, sémanticky. Fotoesej by se měl číst jako text, s záložkami, úvodem a vyvrcholením.

Susan Sontag zase ve své knize „O fotografii”4 připomíná, že obraz není pouze reprezentací reality, ale spíše jejím výtažkem – „fragmenty”, které vybíráme a interpretujeme. Fotoesej je tedy ekosystém obrazů, který vyžaduje povědomí o vztazích mezi nimi.

V „Způsobech vidění”[5] John Berger zdůrazňuje politický aspekt vizuálního vyprávění – to, co ukazujeme, jak to ukazujeme a proč. Fotoesej získává hlas autora, který využívá kompozici ve službách společenského nebo ideového sdělení.

Tradice fotoeseje byla vyvinuta v 50. letech 20. století americkým fotografem Williamem Eugenem Smithem, členem legendární agentury Magnum v letech 1955–1958 a zaměstnancem časopisu Life.
Mnoho lidí považuje Smitha za génia fotoreportáže 20. století, který dovedl umění fotoeseje k dokonalosti. V tomto druhu fotografického příběhu je hrdina vždy v popředí a mezní situace, ve které se ocitl, zůstává pouze pozadím. Skvělým příkladem takové narace je příběh venkovského lékaře publikovaný v časopise Life. Při práci na „Country Doctor“ se neomezoval na rychlou dokumentaci – stal se součástí komunity a pozoroval téměř neviditelně, aby zachytil pravdivost a intenzitu prožívaných situací.

3 Roland Barthes: Światło obrazu. Uwagi o fotografii. Alatheia. Warszawa. 2008.

4 Susan Sontag: O fotografii. Karakter. Kraków 2009.

5 John Berger: Sposoby widzenia. Alatheia. Warszawa 2008.

Jeho cílem bylo vytvořit ucelený příběh: s emocionálním úvodem, dramatickým prostředkem a závěrem, přičemž každý snímek měl své místo v promyšlené kompozici. Nejdůležitější pro něj bylo zachytit autentičnost a rytmus života, jedinečné okamžiky a vztahy – proto se k těm samým scénám vracel mnohokrát a hledal nejlepší záběr.[6] Jeho fotoeseje se vyznačovaly hloubkou vyprávění, silným emocionálním zaujetím a dokonalým výběrem sekvencí fotografií. Každý projekt bral jako misi – trávil měsíce s protagonisty a dokumentoval jejich život zblízka.

Fot.2 Country Doctor. Kolorado, USA 1948. Life magazyn .

Smith odmítal komerční rutinu a bojoval o úplnou kontrolu nad editací fotografií, což často vedlo ke konfliktům s redakcí. Jeho práce ovlivnily rozvoj humanistické fotografie a stanovily standardy pro fotoesej jako autonomní uměleckou a žurnalistickou formu.
Fotoesej z Minamaty, publikovaný v roce 1972 v časopise Life, byl pro W. Eugena Smithe vrcholem jeho přístupu k fotografii jako vizuálnímu vyprávění s jasným etickým poselstvím. Při dokumentování následků otravy rtutí v Japonsku Smith nejen fotografoval oběti a jejich každodenní život, ale jako dramatik konstruoval příběh o utrpení, boji a lidské důstojnosti.

6 https://www.magnumphotos.com/theory-and-practice/w-eugene-smith-master-of-the-photo-essay/

Klíčové v jeho metodě bylo přiznání vlastních předsudků, konfrontace s realitou a vědomé budování dramaturgie obrazu: od úvodu přes rozvinutí až po otevřený konec naznačující, že příběh stále pokračuje.

Každý den analyzoval pořízené fotografie, skicoval kompozice, zkoumal vztahy mezi postavami – vše proto, aby z fotoeseje vytvořil něco víc než reportáž: vizuální drama založené na skutečných událostech. V „Minamata“ spojil osobní poctivost, fotografii a novinářský idealismus a dosáhl tak dokonalosti formy a síly působení, která dodnes představuje vzor angažovaného fotožurnalismu[7].

Fot.3 W. Eugene Smith, Minimata. Life magazine 1972.

Současné realizace fotoeseje, také v Polsku, odkazují na tuto tradici, ale interpretují ji podle vlastních podmínek. Stejně jako tvorba Anny Bedyńskiej, která spojuje dokumentární citlivost s hluboce osobním pohledem. Její cykly – často zaměřené na sociální témata, jako je mateřství, měnící se sociální role nebo stáří – budují narativ prostřednictvím sekvence obrazů, které nejen informují, ale také dojímají a kladou otázky. Stejně jako u Smitha, i u Bedyńskiej je důležitá empatie, důvěra a vizuální příběh rozprostřený mezi intimitou a univerzálností – forma eseje se zde stává nástrojem pro prožívání a porozumění současnému světu.

7 https://www.slightly-out-of-focus.com/product-page/w-eugene-smith-minamata-life-2nd-june-1972

2. Od temné komory k fotoeseji – fotografický vývoj Anny Bedyńské.

Anna Bedyńska se narodila 25. února 1975 ve Varšavě. Tam také strávila své dětství a mládí.

„Fotografii jsem se začala věnovat relativně pozdě, až na střední škole. Spolu s kamarádkou Justynou Gróreckou jsme pomocí fotografií vyprávěly různé příběhy. Bylo to něco jako film vyprávěný v několika fotografiích, reportážní prvek tvořil příběh zobrazený prostřednictvím fotografií, rozdíl byl v tom, že příběhy byly režírované. Pamatuji si, jak jsme v zimě v nějakém nevytápěném domě v lese, když venku zuřila zima, poprvé v životě samy vyvolávaly fotografie. Vůbec se nám to nedařilo, nedokázaly jsme dosáhnout správné teploty činidel a při zahřívání vaniček jsme málem podpálily dům. Když se po mnoha pokusech na papíře objevil pozitiv, pocítila jsem obrovskou radost a neuvěřitelnou metafyziku. Asi tehdy mě to zaujalo”[8].
„Proto si pamatuji svou první fotografii vyvolanou v této temné komoře. Fotografie dřevěné masky pořízená v Etnografickém muzeu ve Varšavě.
Právě přátelství s Justynou, skautkou, rozvinulo mou vášeň pro fotografii. Jezdily jsme na kolech, s fotoaparáty a sluchátky na uších, po předměstské Varšavě, podél Vltavy. Vymýšlely jsme si scénáře, psané na kolenou, vytvářely jsme krátké formy s úvodem, rozvinutím a závěrem. Pak jsme tyto scénáře převáděly do obrazů, do příběhů v pěti, patnácti, čtyřiceti fotografiích. Neměly jsme žádného mentora. Možná kdybychom ho měly, nedělaly bychom tolik chyb. Tento tvůrčí proces byl naivní, ale pro nás velmi objevný. Četly jsme také hodně knih o fotografii“[9].

Po ukončení střední školy Anna začala studovat anglistiku na Varšavské univerzitě. Během studia byla přijata na Filmovou školu v Lodži[10]. Aby uspokojila svou touhu po poznání, absolvovala také žurnalistiku na Collegium Civitas ve Varšavě.

„Ráda tuto historku vyprávím, protože jsem neplánovala studovat fotografii, ale tak se to prostě stalo. Měla jsem prostě spoustu fotek, fotila jsem různé příběhy, bylo těžké mě zastavit, ráda jsem vcházela do prázdných budov, ráda jsem oslovovala lidi. Nebála jsem se, strach pro mě nebyl známý pojem.

8 https://pdf.edu.pl/pawel-olek/bez-kategorii/przepraszam-ale-ja-sie-spodziewalem-fotografa-mowi-anna-bedynska

9 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou, červen 2025 r.

10 V současné době: Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera, běžně nazývaná: Łódzka Filmówka.

Jela jsem s přáteli do Berlína na Love Parade a samozřejmě jsem si vzala fotoaparát. Tam jsem potkala Michała, který se vracel z Berlína do Łodzi na přijímací zkoušky na filmovou školu a zeptal se mě, jestli bych nejela s ním. Řekl, že si musím vzít s sebou fotky, přivézt nějaké portfolio a tam je ukázat. Řekla jsem si – proč ne. Oba jsme prošli prvním kolem. A když už jsem s tím začala, chtěla jsem to dotáhnout do konce. Druhé kolo Michał neprošel, ale já se dostala dál"[11].

Tam Anna rozvinula svá fotografická křídla. Pochopila, že existuje více lidí, kteří stejně jako ona myslí a komunikují prostřednictvím fotografického obrazu.
„Seznámila jsem se tam se skvělou partou lidí, se kterými mohu donekonečna pozorovat obraz, interpretovat ho, rozumět mu, rozebírat ho na jednotlivé prvky, dekonstruovat ho. Miluji to"[12].
Jedním z prvních témat ve škole bylo zpracování tématu „Niedostępne miejsca" („Nepřístupná místa"). V rámci tohoto projektu jsme se pohybovali po nádvoří Paláce kultury a vědy ve Varšavě[13] narazila na výměnu výtahů v druhé největší budově v Polsku. Spontánně sestoupila do sklepa a tam objevila svět lidí, kteří jsou běžně neviditelní: elektrikáře, instalatéry, paní, která normálně pracuje v kanceláři, ale v podzemí krmila kočky. Výsledkem její zvědavosti je série portrétů „windziarek" (pol. winda - výtah) - žen vykonávajících neznámé povolání. Jejich jediným úkolem je obsluhovat tlačítka ve výtazích Paláce.

11 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

12 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

13 Stručně řečeno, PKiN – nejvýznamnější a nejznámější památka v Polsku, postavená v letech 1952–1955, byla „darem sovětského národa polskému národu".

Fot.4 Anna Bedyńska,
z cyklu „Nieodstępne miejsca“.

Anna vzpomíná: „V podzemí tohoto paláce se nachází svět lidí, bez nichž by tato budova nemohla fungovat. Je to svět, který neznáme, a já s fotoaparátem vstupuji do tohoto světa. O tom vznikají moje materiály, o světě, o lidech, které nevidíme“[14].

Promotorem diplomové práce a první výstavy Anny Bedyńské byl Wojciech Prażmowski[15], polský fotograf, zastánce kreativní fotografie. Měl velký pozitivní vliv na fotografku. Projekt „Tacy sami” (“Stejní”) obsahoval sérii autoportrétů, ve kterých se autorka stylizovala do mnoha národností.

14 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

15 Wojciech Prażmowski – narozen 8. května 1949 v Częstochowě, polský fotograf, představitel kreativní fotografie.

„Je to můj první důležitý projekt, který vznikl bez scénáře. Vytvořila jsem ho jednoho nedělního dopoledne, kdy přichází inspirace a plyne a vy nemůžete přestat tvořit. Setkání s Wojciechem Pražmowskim bylo neuvěřitelným zážitkem, takovým přímým kontaktem žáka s mistrem”[16].

Fot.5-6 Anna Bedyńska, z cyklu „Tacy sami“
s laskavým svolením umělkyně

Ještě během studií na filmové škole v Lodži se Anna rozhodla studovat na nově založené Škole reportáže v Collegiu Civitas ve Varšavě. První ročník této školy navštěvovala malá, komorní skupina studentů a mezi jejími učiteli byli vynikající odborníci ve svých oborech, mimo jiné fotograf Andrzej Zygmuntowicz[17], Marek Miller, polský reportér[18] Byla to další škola, kde se Anna učila v praxi, realizovala rozhlasové hry a rozhlasové pořady, fotografické reportáže a krátké videofilmy.

16 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

17 Andrzej Zygmuntowicz, polský umělecký fotograf.

18 Zbigniew Marek Miller, polský reportér.

Po studiích krátce pracovala jako fotoeditorka v nakladatelství Bauer[19]. Tehdy pochopila, že místo toho, aby seděla za stolem, raději pracuje v terénu. V roce 2001 začala spolupracovat jako dobrovolnice s Polskou humanitární akcí (pol. Polska Akcja Humanitarna, PAH)[20]. Pro tuto organizaci fotografovala mimo jiné v Kosovu, Kazachstánu, Súdánu a v Polsku, kde podporovala řadu jejích společenských kampaní.

Fot.7-8 Anna Bedyńska, Sudan

19 https://bauer.pl/

20 Polska Akcja Humanitarna (Polská humanitární akce) – polská organizace veřejně prospěšná, poskytující humanitární pomoc v Polsku a ve světě: v Súdánu, Keni, Jemenu, na Ukrajině a v mnoha dalších zemích: https://www.pah.org.pl

FOT 10. Sudan Południowy, 2007. FOT. ANNA BEDYŃSKA

Fot.9 Anna Bedyńska, Sudan Kampaň PAH „Pregnienie wody" - sken z brožury[21]

V Polsku byla jednou z nejdůležitějších aktivit PAH, pro kterou Anna Bedyńska vytvářela fotografickou dokumentaci, kampaň „Obiad za złotówkę" (Oběd za zlatou minci), která byla součástí širšího programu Pajacyk zaměřeného na výživu dětí v Polsku. Tato akce byla specifickou formou získávání prostředků na stravování dětí. Její mechanismus spočíval v tom, že vybrané restaurace, hospůdky a bary, které se do programu přihlásily, věnovaly část svého denního výdělku (např. 10 % tržby za daný den) programu Pajacyk. Zákazníci, kteří se v takové restauraci najedli, automaticky přispěli na pomoc dětem tím, že jim zajistili jídlo ve školách a družinách v Polsku, které se potýkají s problémem podvýživy. Jednalo se o jednoduchou formu pomoci, která spojovala potěšení z jídla v restauraci s podporou ušlechtilého cíle.

21 https://arch.pah.org.pl/app/uploads/2017/10/2017_kampania_studnia_dla_poludnia_publikacja_prawo_do_wody.pdf

Anna také pomáhala s editací fotografií do alba k desátému výročí existence této organizace. Při přípravě této publikace a hledání informací v archivu Gazety Wyborczej[22]. Seznámila se s Piotrem Wójcikem, zástupcem vedoucího fotografického oddělení v této novinách, který jí nejprve nabídl práci v novinách jako fotoeditorka.

„Přišla jsem do Gazety Wyborczej, abych prohledala archiv, hledala jsem materiály pro knihu k desátému výročí Polské humanitární akce. Potkala jsem Piotra Wójcika, který mi po rozhovoru nabídl práci v novinách jako fotoeditorka. Pracovala jsem už rok jako fotoeditorka a věděla jsem, že to není pro mě. Chtěla jsem fotografovat. Odmítla jsem a řekla, že pokud hledají fotografa, ráda přijmu. Byl velmi překvapený, protože to byla nabídka, která se neodmítá. Přibližně ve stejnou dobu byla na místo fotoeditora přijata moje kamarádka, která se mnou studovala na Škole Reportáže, a já měla přinést portfolio doslova „na počkání“. Přinesla jsem portfolio po víkendu a už během rozhovoru mi Sławomir Sierzputowski, vedoucí fotografického oddělení, dal fotoaparát Canon Powershot G2 a poslal mě nafotit fotoreportáž do novin”[23].

Práce v deníku Gazeta Wyborcza (s nímž spolupracuje od roku 2003) přinesla řadu projektů, které byly publikovány na stránkách tohoto deníku, v časopise Duży Format a také v týdenní příloze deníku – Wysokie Obcasy, časopisu pro ženy, který se zabývá každodenními i neobvyklými tématy a publikuje portréty žen, které nejsou dobře známé z titulních stránek novin. Umělkyně přiznává, že při realizaci redakčních zakázek měla velkou volnost a její zvědavost a citlivost ovlivnily její osobní projekty. Vznikly cykly, které vzešly z jej vlastních pozorování a životních zkušeností. Největší satisfakcí pro ni vždy byla důvěra, kterou jí věnovali protagonisté fotoreportáží. A tato důvěra je v její tvorbě patrná. Protagonisté nevěnují fotografce pozornost, ukazují svůj svět, nepózují, nepředstírají, že jsou někým jiným.

Mezi nejvýznamnější a nejznámější projekty patří fotoreportáže, které zachycovaly měnící se vztahy v rodině. Mladé matky vystoupily z role pečovatelek o domácnost, otcové se začali intenzivněji zapojovat do domácích povinností. Dokumenty ukazovaly nové vzorce mateřství. Patří mezi ně například „MATKOPOLKO”, „Dzieci pod biurkiem” („Děti pod psacím stolem”), „Tata w domu” („Táta doma”) a „Tata w akcji” („Táta v akci”).

22 Gazeta Wyborcza - jedna z nejvýznamnějších a nejoblíbenějších společensko-politických deníků v Polsku.

23 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

Fotoreportážní práce umělkyně je pravidelně oceňována v fotografické branži. V roce 2005 získala Anna Bedyńska cenu „Fotografie roku“ Grand Press Photo[24] za fotografii z projektu „Przytul mnie“ (“Obejmi mě”), který vznikl v dětské nemocnici. Fotoreportáž zachycující porod očima otce „Tata w akcji“ (“Táta v akci”) získala první cenu GPP 2006 v kategorii „Rodinný život“ a fotografie „Baby in nature” (“Dítě v přírodě”) zachycující mladou matku, která se chce po porodu dostat do formy a bere svou pětiměsíční dceru na fitness, získala první cenu za jednotlivou fotografii v kategorii „Lidé”.

Fot.10 Anna Bedyńska „Baby in nature” 1. cena za jednotlivou fotografii GPP 2006 r.

24 Grand Press Photo – nejprestižnější soutěž v Polsku pro profesionální fotožurnalisty pracující v redakcích tisku, internetových médiích, fotografických agenturách a na volné noze.

Fot.11 Anna Bedyńska „Tata rodzi”. 1. cena v kategorii „Každodenní život”. GPP 2006 r.

Fot.12 Anna Bedyńska „Męska miłość”. 2. cena v kategorii „Každodenní život“ GPP 2006 r.

Zlomovým bodem v kariéře umělkyně bylo třetí místo v soutěži World Press Photo v kategorii inscenovaný portrét, které získala v roce 2013. Účast v této nejslavnější světové fotografické soutěži ji proslavila jako dokumentární fotografku a portrétistku. Vítězství v soutěži jí přineslo mediální slávu – o ceně psaly nejvýznamnější polské deníky. V té době také získala cenu ministra kultury a národního dědictví v kategorii fotografie.[25]

Fot.13 Anna Bedyńska, Zuzia, Inscenizovaný portrét,
3. cena v soutěži World Press Photo 2013 r.

25 https://magazyn-kuchnia.pl/magazyn-kuchnia/7,121951,14185661,nagroda-ministra-kultury-i-dziedzictwa-narodowego-dla-anny-bedynskiej.html

A právě v tomto zlomovém okamžiku, v roce 2014, se Anna přestěhovala s rodinou do Moskvy, kde strávila čtyři roky. Bylo to pro ni těžké rozhodnutí. V Polsku měla práci a byla známá. V Rusku nikoho neznala, cítila se jako „němá“, protože neuměla rusky.[26]
Anna vzpomíná, že po deseti letech v novinách, které milovala, bylo těžké se najít v nové realitě. „Řekla jsem si, že když mám takovou pauzu, že jsme v přechodném období, musím se teď soustředit na děti, na to, aby měly hladký start v nové zemi, v jiné kultuře. Když se teď věnuji rodině, mohla bych udělat něco i pro sebe. A to by mohl být film. Začal mi chybět zvuk, pohyblivý obraz událostí, které jsem tehdy dokumentovala”[27].
Začala se učit tento jazyk, ale protože neměla ráda tradiční monotónní učení slovíček u stolu, začala studovat na Škole dokumentárního filmu a divadla Mariny Razbezkhiny a Michaila Ugarova. Její debut (In Another World) získal cenu za nejlepší studentský dokumentární film Kinoproba v roce 2017.
Během studií se věnovala studiu divadla a filmu. Nadále dokumentovala své nejbližší okolí, život lidí kolem sebe, tentokrát v podobě pohyblivých obrazů. Vzpomíná na dokument o vrátné – ženě, která měla svůj domov v malé místnosti o rozloze 8 m² u výtahu.

V roce 2018 se Anna spolu s rodinou, také kvůli práci manžela, přestěhovala do Japonska, kde strávila několik let. Toto období se shodovalo s globální zdravotní krizí způsobenou virem SARS-CoV-2, běžně známou jako pandemie Covid. Anna přiznává, že samotné Japonsko nebylo během pandemie tak restriktivní jako Evropa. Lidé mohli vycházet ven – v rouškách, děti chodily do školy. Jako vždy ji doprovázel fotoaparát. Pomáhal jí zvyknout si na novou realitu v cizí kultuře. Během pobytu v Japonsku vznikly čtyři fotografické knihy. Právě prostřednictvím knihy mohla Bedyńska zkrotit realitu, uspořádat nadbytek dojmů a emocí, které ji provázely při setkání s novou kulturou. Fotografie se stala nástrojem k zachycení toho, co je prchavé a těžko pojmenovatelné, jako v projektu „Spot the Dot”, kde se každodenní pozorování městského prostoru a motiv teček proměnily v dialog s diváky a sociální aktivity. Knihy, které vznikly z potřeby porozumění a komunikace, byly formou autoterapie a svědectvím jejího tvůrčího rozvoje v cizím prostředí.

26 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

27 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

V současné době umělkyně žije v Rumunsku, často bývá i v Polsku. Aktivně podporuje sdružení Polish Women Photographers, které vzniklo z potřeby podpory, propagace a integrace polských fotografek. Cílem této iniciativy je nejen vyrovnání šancí žen ve světě fotografie, ale také budování komunity, vzdělávání a vytváření archivu ženského pohledu. Bedyńska se aktivně angažuje jako mentorka a porotkyně – věří, že fotografie je nástrojem k dialogu o člověku a že sdružení poskytuje reálný prostor, aby byl ženský hlas ve fotografii více slyšet a vidět.

3. Tvorba Anny Bedyńské.

Tvorbu mé hrdinky bych mohla rozdělit do několika etap, které jsou neoddělitelně spjaty s jejím osobním životem. V první etapě, kterou jsem nazvala polskou (počátek druhého tisíciletí až do roku 2013), dominovala fotografie, kdy vzniklo mnoho zajímavých a důležitých sociálních fotografických projektů. Její vášeň pro fotografii, touha po poznání, práce jako fotožurnalistka v novinách a především její citlivost k okolnímu světu a otevřenost vůči ostatním lidem – to vše nepochybně přispělo k rozvoji jejího talentu a fotografického cítění. Anna pozorně pozoruje své přirozené prostředí a své postřehy převádí do fotografického příběhu. Nejzajímavější projekty z tohoto období jsou: „Przytul mnie“ („Obejmi mě“), „Matkopolko“ („Matkopolko“), „Tata w pracy“ („Táta v práci“), „Tata rodzi“ („Táta rodí“), „Dzieci pod biurkiem“ („Děti pod psacím stolem“), „White Power“.

Léta 2013–2017 jsou takzvanou moskevskou etapou, kdy se Anna s rodinou přestěhovala do Moskvy. Toto období, také díky studiu na ruské divadelní a filmové škole, dominuje především v jejích filmech. Bedyńska přiznává, že tehdy neměla žádnou novinářskou akreditaci a nemohla fotografovat lidi. S rodinou se nastěhovala do jedné z nejznámějších monumentálních budov v Moskvě – Triumph Palace. Začala vnímat a fotografovat extrémy této budovy. Ačkoli byla symbolem statusu a prestiže – bydleli tam bohatí lidé – viděla v ní kontrasty každodenního života: prádlo rozvěšené na chodbách, špinavé boty, koberce ve společných prostorách. Pozorovala, jak oficiální, reprezentativní architektura naráží na soukromý každodenní život obyvatel a vytváří prostor, který je napůl veřejný a napůl intimní.

Pro autorku se budova stala metaforickým příběhem o současném Rusku, místem, kde se architektura stává nástrojem ideologie.

Fot.14-15 Anna Bedyńska, Triumph Palace, Moskva[28]

28 https://wyborcza.pl/duzyformat/7,127290,26380810,kupili-mieszkanie-po-minimum-27-tys-zl-za-metr-ale-wystawiaja.html

Z dokumentace této budovy vznikl model knihy, jejíž vydání bylo přerušeno kvůli odjezdu rodiny do Japonska.

Fot.16-17 Maketa knihy Triumph Palace,
s laskavým svolením umělkyně.

V roce 2017 se fotografka s rodinou přestěhovala do Japonska. V Tokiu strávila téměř čtyři roky a tato doba – japonské období – dominuje v její knize.

3.1 Polská etapa.

Anna přiznává, že při práci v deníku Gazeta Wyborcza měla často „volnou ruku“ při přípravě fotografického materiálu. Snažila se co nejvíce vystoupit ze své „bubliny“, ze svého světa a okruhu známých, aby mohla vytvářet univerzální a objektivní příběhy. Přiznala, že mateřství radikálně rozšířilo její poznávací obzory a stalo se zdrojem fotografické inspirace. Po narození dcery brávala dítě v šátku do práce a pokračovala v fotografování. Tvrdila, že jí dítě v práci nebrání. Uvedla, že díky mateřství začala vnímat jiné věci a objevila svět, ke kterému dříve neměla přístup. Je skvělým příkladem toho, že jako matka může být úspěšná v profesním životě a zároveň ho skloubit s rodinným životem. Upozornila však, že žena-fotografka nebyla oblíbená, zejména v oblasti fotoreportáže.

„Vyprávěla jsem o světě, který jsem viděla, rozuměla jsem mu, prožívala jsem ho, a odtud pocházela má témata. Chodila jsem na všechny ty projekty o tatíncích, kteří zůstávají doma s dětmi, zatímco jejich ženy stoupají po kariérním žebříčku, s mojí Antosiou v šátku“[29].
Na základě vlastních zkušeností a pozorování společenských změn v první dekádě 21. století realizovala Ania Bedyńska řadu fotografických projektů věnovaných novým formám rodičovství.

„Tata w akcji” (Táta v akci)
„Tata rodzi” (Táta rodí)

Tyto cykly dokumentují měnící se model otcovství, který je patrný zejména na počátku 21. století. Ania Bedyńska se zaměřuje na muže, kteří se aktivně podílejí na péči o děti – jsou přítomni při porodu, zapojují se do každodenní péče a tráví čas s dětmi doma. Fotografie ukazují otce, kteří boří stereotyp „nepřítomného táty“ a redefinují svou roli v rodině. Materiál vznikl na základě rozhovorů, pozorování známých a příspěvků lidí mimo okruh autorky.
Bedyńska vzpomíná, že velmi chtěla vyjít za hranice své „buňky”. Své hrdiny hledala na internetových fórech nebo v inzerátech v deníku Gazeta Wyborcza[30].

29 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

30 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

Fot.18 Anna Bedyńska, z cyklu „Tata rodzi”.

Cyklus „Tata rodzi” byl prezentován v rámci projektu „Nowi Dokumentaliści” (Noví dokumentaristé) v Centru současného umění Zamek Ujazdowski ve Varšavě v roce 2005[31]. Fotoreportáž „Tata w domu” (Táta doma) získala druhé místo v soutěži Grand Press Photo 2009 v kategorii „Každodenní život”.

Fot.19 Anna Bedyńska, z cyklu „Tata w domu“.

31 https://fo totapeta.art.pl/2006/ndo.php

„MATKOPOLKO”,

„Dzieci pod biurkiem” („Děti pod psacím stolem“)

je série fotoreportáží o měnících se rolích v domácnosti v polské společnosti. Autorka se zaměřuje na změny vnímání role ženy jako matky a zaměstnankyně.

Projekt „MATKOPOLKO” je úvahou nad kulturními očekáváními vůči ženám.

Fot.20-21 Anna Bedyńska, z cyklu „Matkopolko“.

Fotoreportáž „Dzieci pod biurkiem” (Děti pod psacím stolem) zase vypráví o slaďování mateřství s pracovními povinnostmi a ukazuje matky fungující v moderní realitě.

Fot.22-23 Anna Bedyńska, z cyklu „Dzieci pod biurkiem“.

Jedna ciąża, dwudziestu (Jedno těhotenství, dvacet)

Umělkyně není cizí ani experimentování s vlastní osobou. Využila moment svého prvního těhotenství a postavila se na druhou stranu objektivu. Tak vznikl projekt „Jedna ciąża, dwudziestu" (Jedno těhotenství, dvacet), do kterého pozvala dvacet fotografů a fotografek. Tématem byly zkušenosti spojené s těhotenstvím – jak mužů, tak žen. Ona sama byla fotografovaným objektem. Přiznala, že projekt byl velmi osobní a vyžadoval od ní velké nasazení a otevřenost. Cítila jistý diskomfort, byla si vědoma, že překračuje své soukromé hranice, ale přijala pravidla experimentu. Byla připravena ukázat se v širším uměleckém kontextu. Pro ni byl tento projekt hlubokým osobním zážitkem na pomezí umění, fotografie a vlastní tělesnosti. Také ve formě experimentu byl tento projekt vystaven na veřejnosti bez uvedení autorů fotografií. Byl odpovědí na často kladenou otázku, zda existuje rozdělení na ženskou a mužskou fotografii[32]. Příjemce těchto fotografií měl uhodnout, které snímky pořídila žena a které muž. Tímto způsobem jim umožnila, aby sami našli odpověď, a to tak, že jim představila fotografie dvaceti fotografů, aniž by uvedla jejich autory. Tato zkušenost ukázala, že fotografie je ve skutečnosti souhrnem individuálních zkušeností, a zpochybnila stereotypní vnímání fotografie z pohledu pohlaví[33].

Nejvíce Anie Bedyńskou dojalo setkání s Ewą Łowżył, která ji zachytila v naturalistickém, odvážném aktu, čímž fotografii dodala osobní a emotivní charakter. Ewa, která má za sebou těžké zkušenosti spojené s porodem a raným mateřstvím, naaranžovala Bedyńskou v nemocničním prostředí, symbolizujícím útlak a bezmocnost, které sama kdysi pociťovala. Autorka, jako tvůrkyně nápadu i modelka projektu „Jedna ciąża, dwudziestu" (Jedno těhotenství, dvacet), vědomě se vzdala kontroly nad obrazem a podřídila se vizi jiné ženy a její tělesné paměti[34].

32 Výstava se konala ve varšavské galerii Apteka Sztuki. 26. 5. 2009 - 26. 6. 2009.

33 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

34 https://culture.pl/pl/tworca/anna-bedynska

V projektu nechyběly ani pohádkové prvky, kde tělo a rekvizity se stávají symboly emocí a očekávání.

Fot.24 Jan Zamoyski, z cyklu „Jedna ciąża, dwudziestu”.

Fot.25 Anna Bedyńska, autoportrét. Z cyklu „Jedna ciąża, dwudziestu”.

Bedyńska stále věří, že neexistuje nic jako mužská nebo ženská fotografie. Přiznala také, že tento projekt není dostupný na internetu (na její autorské stránce), protože se domnívá, že by měl být prezentován jako celek, jako osobní zážitek spojený s přímým kontaktem s fotografiemi.

Przytul mnie (Obejmi mě)

Je to jeden z prvních významných projektů Bedyńskiej, který vznikl v době jejího působení v deníku Gazeta Wyborcza. Ukazuje realitu dětských nemocnic – předčasné dospívání malých pacientů a bezmocnost jejich pečovatelů. Fotografie šestileté Patricie, smrtelně nemocné rakovinou ledvin, která utěšuje svou nevidomou matku, pořízená v roce 2004 v Institutu Matki i Dziecka (Institutu matky a dítěte) ve Varšavě, získala ocenění Fotografie roku v soutěži Grand Press Photo v roce 2005.

Fot.26 Anna Bedyńska. Przytul mnie.

Umělkyně přiznala, že při práci na tomto projektu ji provázely hluboké emoce spojené s blízkostí, bezmocností a intimitou lidského utrpení. Při fotografování v nemocničním prostředí musela čelit emocionálnímu napětí – jak svému vlastnímu, tak i napětí osob, které portrétovala. Cítila odpovědnost za to, jak tyto citlivé okamžiky zachytí, a silnou empatii vůči matkám a dětem. Jak sama vzpomíná, záleželo jí na zachování úcty a intimity, na tom, aby se vyhnula senzacionalismu. Tato práce byla pro ni také osobním zážitkem – ukázala, že fotografie může být formou citlivého pohledu, nástrojem komunikace beze slov[35].

White Power

„Témata si mě sama nacházejí a forma jejich realizace často vyplývá prostě z jejich charakteru," řekla Anna v rozhovoru, když za fotografii z projektu White Power získala třetí cenu v mezinárodní fotografické soutěži World Press Photo 2013[36].

Cyklus „White Power" je věnován portrétům lidí postižených albinismem. Je to také portrét vážné nemoci, která je velmi viditelná, ale také ohrožuje život těchto lidí prostřednictvím jednání jiných lidí. Ačkoli v Evropě nejsou albíni pronásledováni tak jako v Africe (v některých afrických zemích jsou albíni kvůli víře v jejich magickou moc vražděni), musí se každý den potýkat se stigmatizujícím označením odlišnosti, které je obzvláště bolestivé v dětském světě. Umělkyně se rozhodla ukázat jejich přirozenou krásu a bořit stereotypy krásy vytvářené médii. Fotografie zobrazují albíny jako „vzácné drahokamy" a zdůrazňují jejich autentičnost a jedinečnost. Projekt nejenže dal hrdinům viditelnost, ale také je inspiroval k akci – fotografované osoby plánují založit první nadaci pro albíny v Polsku. Iniciativa má také sociální význam, protože upozorňuje na vyloučení a předsudky, s nimiž se albíni potýkají po celém světě, zejména v některých afrických zemích. Hrdiny projektu jsou děti, jejichž rodiče – stejně jako v případě Zuzy – jsou zdraví a v rodině se tato nemoc nevyskytuje.

35 https://pdf.edu.pl/pawel-olek/bez-kategorii/przepraszam-ale-ja-sie-spodziewalem-fotografa-mowi-anna-bedynska

36 https://www.fotopolis.pl/inspiracje/wywiady/14331-anna-bedynska-rozmowa-z-laureatka-world-press-photo-2013

Fot.27 Anna Bedyńska, z cyklu „White Power“.

Fotografka přiznala, že to byl její první projekt, při kterém vstoupila do fotografického studia. Na každé setkání s hrdinou se pečlivě připravovala, vozila s sebou světlé pozadí a studiové lampy. V jejich domovech aranžovala mini studio a děti prosila, aby se oblékly do světlého oblečení. Nejvíce času věnovala hledání svých hrdinů. V té době neexistovaly žádné sdružení ani organizace sdružující takové osoby a nemohla najít žádné informace ani na Facebooku. Teprve během jedné z těchto focení si uvědomila, že často špatně vidí. Tehdy ji napadlo, že by takové osoby mohla najít ve školách pro nevidomé a slabozraké. A to byl dobrý nápad[37].

„Při realizaci těchto fotografií bylo neobvyklé pozorovat, co se děje s dětmi v okamžiku, kdy stojí před mým objektivem. Fotografovala jsem totiž mladé lidi, kteří se obvykle skrývají, které nikdo nechce vidět ani fotografovat. Nesplňují kanony krásy, a přitom tady byli v centru pozornosti, stali se hvězdami. Viděla jsem, jak před mým objektivem rostou, jak v nich roste pocit hrdosti a sebevědomí“[38].

37 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

38 https://culture.pl/pl/tworca/anna-bedynska

Ubrania do trumny (Oblečení do rakve).

Je to materiál věnovaný zanikající tradici přípravy oblečení pro cestu do říše Hádes ještě za života. Jsou to příběhy starších lidí (ale nejenom), kteří stále udržují staropolskou tradici přípravy oblečení do rakve. Věří, že zemřelý musí být na svou poslední cestu vybaven vhodným oděvem, pohodlnou obuví, ale také to, co pro něj za života bylo cenné. Může to být modlitební knížka, růženec nebo dokonce akordeon či hůl, kterou používal za života. Je to také způsob, jak se hrdinové reportáže smiřují se smrtí.

Fot.28 Anna Bedyńska, z cyklu „Ubrania do trumny".

Je to velmi emotivní příběh o člověku a emocích zachycených na fotografiích, ale také důležitý sociologický komentář. Bedyńska vzpomíná, že spolu s reportérkou Angelikou Kuźniakovou zahájila v roce 2007 tento projekt, jehož cílem bylo zachytit část světa, který pomalu upadá v zapomnění. Podle ní to byl poslední moment, kdy bylo možné zdokumentovat tuto tradici a generaci lidí, kteří ji pěstovali. Všimla si, že v současné době již mnoho lidí nepřikládá této tradici takovou důležitost, nebo spoléhají na služby pohřebních ústavů[39].

39 https://culture.pl/pl/artykul/oczekujac-fotografia-a-socjologia

Projekt byl představen na festivalu Head On Photo Festival v Sydney. Kvůli pandemii koronaviru se festivalové akce konaly online. V době, kdy se stále častěji vysílají online pohřební obřady, přenášejí fotografie umělkyně diváka do jiné dimenze. Ukazují hrdiny připravené na rozloučení se světem, kteří v klidu čekají na svůj konec.
Z tohoto projektu vznikla v roce 2020 kniha – reportáž se zaznamenanými rozhovory jejích protagonistů, bohatě ilustrovaná fotografiemi Bedyńské – Soroczka[40].

Fot.29 Anna Bedyńska, z cyklu „Ubrania do trumny".

40 Angelika Kuźniak, Soroczka, Wydawnictwo Literackie, 2020 r.

Świątynie rozkoszy (Chrámy rozkoše).

Nápad vizuálně ztvárnit podnikání spojené s nevěstinci na západní hranici Polska vznikl souběžně se začátkem projektu „Oblečení do rakve", který realizovala spisovatelka a reportérka Angelika Kuźniak. „Angelika je ze Słubic. To ona upozornila na podnikání, v němž mnoho Němců přijíždí do Polska za štěstím. A to pro nás bylo jakousi odbočkou od tématu smrti, tady šlo o radosti života. Byly jsme zvědavé, kdo do těchto míst přijíždí. Jak tyto místa vypadají zevnitř, a když se nám otevřely jedny dveře, pak druhé a třetí"[41]. To je velmi silný projekt o lidech bez lidí na fotografiích. Vznikla série fotografií zaměřených na detail, inspirovaná filmovými příběhy. Vypráví o určitých představách, které silně narážejí na realitu.

Fot.30 Anna Bedyńska, z cyklu „Świątynie rozkoszy".

41 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

Tento cyklus zároveň ukazoval fascinaci i zklamání světem domů rozkoše. Ničil představu o chrámech odhalením kýče a prostoty těchto míst.

Fot.31 Anna Bedyńska, z cyklu „Świątynie rozkoszy”.

3.2 Moskevská etapa.

Čas strávený v Moskvě byl pro ni obdobím intenzivních zážitků a pozorování jiné reality. Bydlela v monumentálním mrakodrapu „Triumph Palace", jehož prostor se stal tématem její první fotografické knihy. Bylo to těžké období, nejen z hlediska odlišné kultury, ale i politické situace (anexe Krymu, vražda Němcova), čas a místo mnoha absurdit a zkreslování reality (olympiáda v Soči). Bylo to pro ni těžké, protože neznala jazyk. Díky aktivní činnosti se však dostala na nejlepší – podle jejího názoru – divadelní a filmovou školu, kde začala rozvíjet svůj zájem o pohyblivý obraz. Tehdy vznikl mimo jiné – jak to sama popsala – „film cesty", rozhovor s nevinně odsouzeným mužem, který byl díky činnosti nadace pro lidská práva po 13 letech propuštěn. Fotografie z tohoto projektu získala ocenění Fotografie roku Grand Press Photo v roce 2017.

Fot.32 Anna Bedyńska, Niewinnie skazany, Fotografie roku Grand Press Photo 2017 r.

Fotografie zachycuje Vasilijeho a jeho matku. Hrdina ilustrace byl ve věku 19 let odsouzen na 15 let do věznice s přísným režimem. Dnes je studentem třetího ročníku práv. Matka obětovala svůj život, aby mimo jiné před tribunálem ve Štrasburku dokázala, že její syn je nevinný.

3.3 Japonská etapa.

Během necelých čtyř let pobytu v Japonsku umělkyně zjistila, že tato země, zejména Tokio, kde žila, je doslova Mekkou pro milovníky fotografických knih. Přiznává, že pro ni je tato forma knihy zvláštním druhem kontaktu s uměním. Cení si zejména ručně vyráběných knih v malém nákladu, kde si autoři mohou dovolit čistě umělecké gesty, jako je míchání textur papíru, lepení nebo trhání stránek. Právě v Tokiu poznala guru fotografických knih Yumi Goto[42], tam také trávila hodně času v knihkupectvích s fotografickou literaturou[43].

Během pobytu v Japonsku Bedyńska vytvořila čtyři fotografické knihy. Fotografický projekt „Spot the dot" a z něj vzešlá kniha „Spotted Realities" jsou autorčinou odpovědí na hledání svého místa v nové zemi a kultuře, ve které se nečekaně ocitla. „Panopticon" je osobním vizuálním záznamem jejího nuceného a restriktivního karanténního pobytu, který autorka absolvovala po příjezdu do země rozkvetlých třešní. Formát 90x90 odkazuje na kulturní kontext spojený s obecně přijímaným vzájemným respektem k cizímu majetku a organizaci veřejného prostoru. A poslední publikace „Forever Mine" – velmi neotřelé dílo odhalující jedno z tajemství japonské reality – únosy dětí rodiči.

Každá z těchto knih je neoddělitelně spjata s osobním vnímáním světa autorkou a ukazuje, že Bedyńska dokáže na každém místě najít téma, která lze vizuálně ztvárnit.
Výše zmíněné knihy jsem podrobněji představila v následující kapitole.

42 Yumi Goto – nezávislá kurátorka žijící v Japonsku. Specializuje se na komplexní produkci, editaci fotografií, poradenství a rozvoj talentů v oblasti fotografie. Byla členkou poroty World Press Photo 2017 r., https://www.worldpressphoto.org/person/detail/37262/yumi-goto

43 https://libertyn.eu/fotografia/anna-bedynska-wybiera-tak-moglabym-mieszkac-w-ksiegarni/

4. Knižní publikace.

4.1 Jedno oko na Maroko.

Vydavatel: Wydawnictwo Dwie Siostry, Varšava 2021
Fotografie: Anna Bedyńska
Text: Tomasz Kwaśniewski
Návrh: Anna Kaźmierak
Stran: 112, obálka: měkká
Jazyk: polština
ISBN: 978-83-8150-308-2
Formát: 17 x 24 cm
Věk: +7

Fot.33 Obálka knihy „Jedno oko na Maroko".

„Jedno oko na Maroko" je první reportážní kniha pro děti. Je to sbírka rozhovorů s lidmi, kteří se od ostatních odlišují svou prostotou. Lidé jsou zvědaví, protože jsou různí. Často je tato odlišnost viditelná. A děti se ptají na to, co je zajímá. Kladou jednoduché otázky, ale ne vždy dostanou odpověď. Proto byla tato kniha napsána právě pro ně.

Proč je ten pán na vozíku?
Proč je ta paní taková tlustá?
Proč nevidomí nosí tmavé brýle?
Jsou dvojčata opravdu úplně stejná?
Proč má ta paní tolik tetování?
Lidé, kteří se nějakým způsobem odlišují, odpovídají na takové otázky kladené dětmi a vyprávějí o svých příbězích, zkušenostech a pocitech. Mezi hrdiny jsou slepí, kněz, bezdomovec, osoba s poruchou růstu, kulturista nebo transsexuál. Tato kniha nejenom podněcuje k četbě, ale také k otevřené diskusi dětí s dospělými[44].

Fot.34 „Jedno oko na Maroko“, úryvek z knihy.

Anna vzpomíná, že to byl společný projekt s Tomaszem Kwaśniewským[45] - napsat knihu určenou pro své děti. Chtěli je povzbudit, aby kladly otázky, pěstovaly zvědavost a otevřenost vůči světu. Publikace měla ukázat, že rozmanitost je hodnota a odlišnost není důvodem k obavám – naopak, zaslouží si porozumění a přijetí[46].

44 https://wydawnictwodwiesiostry.pl/katalog/jedno-oko-na-maroko.html

45 Tomasz Kwaśniewski, polský novinář a reportér, autor reportážních knih. Laureát mimo jiné ceny Amnesty International.

46 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

4.2 PANOPTICON

Vydavatel: vlastním nákladem, Tokio 2022
Návrh: Anna Bedyńska
Text: Anna Bedyńska
Stran: obálka: měkká, plastová taška
Jazyk: angličtina
Náklad: 72
Formát 12x17cm

Fot.35 Kniha „Panopticon”

Panoptykon je koncept vězení navržený Jeremym Benthamem, ve kterém věž v centru umožňuje sledovat všechny cely a vězni nevědí, zda jsou sledováni. Kniha Bedyńské zhmotňuje její zkušenosti s uvězněním a izolací a neustálým pocitem, že je sledována. Vzpomíná, že když se vracela do Japonska, kde tehdy žila s rodinou, musela podstoupit 72hodinovou karanténu v hotelovém pokoji určeném k tomuto účelu. Nesměla otevírat okna ani dveře (spustil by se alarm), megafonem oznamovali podávání jídel v pevně stanovených časech a musela si pravidelně měřit teplotu. Měla pocit, že každý její pohyb je pod kontrolou, cítila se jako ve vězení.

Navzdory této těžké zkušenosti Bedyńska ukázala, že fotoaparát pro ni představoval psychickou oporu a nástroj reflexe, pomáhal jí překonat strach a osamělost. Stal se způsobem, jak dát smysl uzavřené realitě, ve které se ocitla, prostřednictvím vytváření příběhu a zachování subjektivity v situaci bezmoci a kontroly. Výsledkem této zkušenosti není klasická kniha, ale umělecký objekt, který spojuje prvky osobního dokumentu a experimentální formy. Skládá se z fotografií každodenní izolace doplněných osobními texty, které zachycují emoce spojené s kontrolou, osamělostí a tím, že je člověk sledován. Celé dílo je zabaleno v průhledném sáčku – plastovém zipovém sáčku inspirovaném sadou na testování covidu, kterou dostala na dobu svého pobytu v hotelu. Název tvoří číslo pokoje autorky. Celek představuje uměleckou reflexi nad dehumanizací života během pandemie a tělesnou zkušeností uzavření.

Fot.36-37 „Panopitcon", úryvky z knihy.

4.3 90x90

Vydavatel: vlastním nákladem, Tokio 2022
Návrh: Anna Bedyńska
Text: Anna Bedyńska
Stran: obálka: měkká, plastová taška
Jazyk: japonština / angličtina
Náklad: 199
Formát 12x17cm / 90x90cm

Inspirací pro vznik této knihy byl každoroční ohňostroj hanabi nad řekou Tama, kde kvůli obrovským davům připadá na každého člověka přesně 90 x 90 cm trávníku. Japonci přicházejí již od rána a vyznačují si svůj prostor provázkem o délce 90 cm. Tyto hranice jsou respektovány všemi účastníky akce, bez nutnosti vnější kontroly. Toto chování je projevem hluboce zakořeněné úcty k druhým lidem, která v Japonsku nevyžaduje dohled, ale vyplývá z vnitřního pocitu společenského řádu a kokorozukai – pozornosti vůči ostatním.

Fot.38 Anna Bedyńska „90x90“.

Právě tato mentalita soužití a disciplíny se stala jádrem příběhu, který Bedyńska nevytvořila kolem ohňostrojů, ale kolem toho, jak společnost organizuje společný prostor s ohledem na jednotlivce. Tento přesně vymezený prostor – doslova vyznačený provázkem – se stal výchozím bodem projektu. Kniha je složitá papírová „pikniková deka" o rozměrech 90 x 90 cm, kterou si divák může rozložit, převázaná provázkem o délce 90 cm – stejným, jakým si Japonci ráno rezervují místo. Tato materialita knihy – rozkládání, dotek, uspořádání – se stává nedílnou součástí vyprávění.

Fot.39 Kniha „90x90".

4.4 Spotted Realities

Vydavatel: Spot The Dot, Vídeň, Rakousko 2024
Návrh: Oliver Hofmann z Beton Studio
Text: Marije Kruis a Anna Bedyńska
Stran: 208 stran, obálka: měkká
Jazyk: japonština / angličtina / holandština / němčina / polština
První vydání Náklad 300 výtisků
Formát 20 x 13 cm
ISBN 978-83-970824-0-3
Projekt byl transformován na kampaň zvyšující povědomí o rakovině kůže ve spolupráci s polskou nadací Rak&Roll a Spot the Dot ve Vídni.

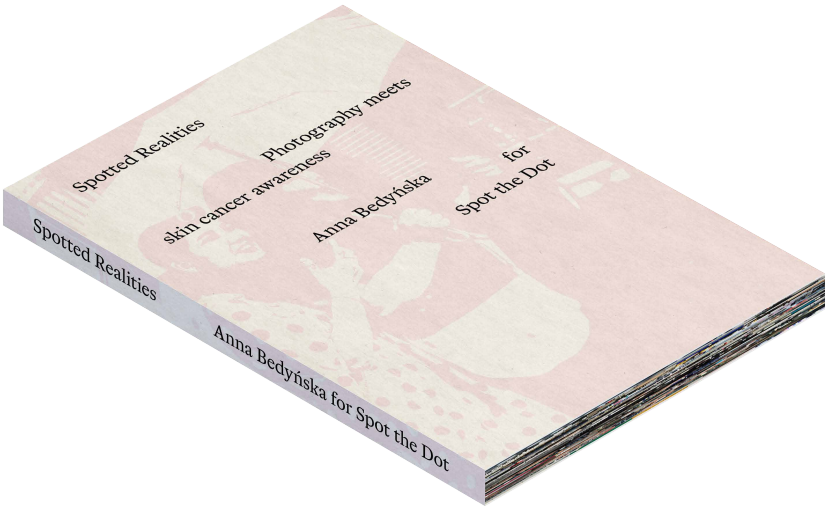

Fot.40 Kniha „Spotted Realities".

Projekt „Spot the Dot" vznikl z potřeby fotografovat, z osobních zkušeností Anny z života v Japonsku, kde se setkala s obrovskými možnostmi a anonymitou velkoměsta. Vypráví, že „tečky" ji začaly doslova pronásledovat po návštěvě muzea Yayoi Kusamy – začala je vidět všude: v architektuře, na oblečení, v městském prostoru.

Dokumentovala je a sdílela na sociálních sítích, což spustilo dialog s diváky – i oni jí začali posílat své „tečky”. To jí ukázalo, že fotografie spojuje a sbližuje lidi a stává se společným jazykem.

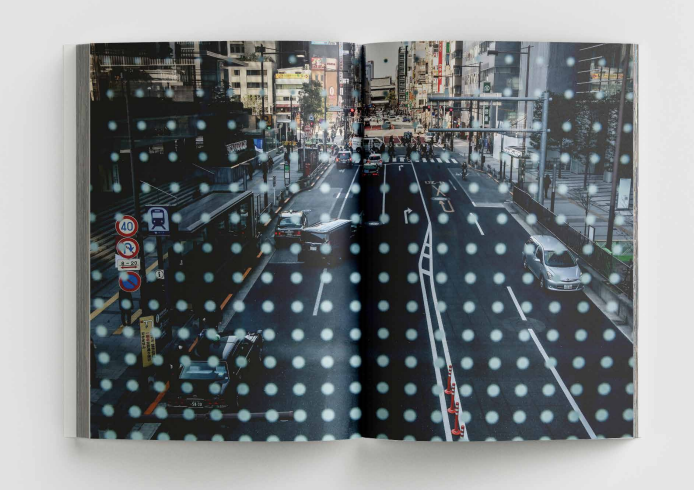

Fot.41-42 „Spotted Realities“
úryvky z knihy,
s laskavým svolením umělkyně.

Postupem času se „tečky" staly způsobem, jak se vypořádat s novou realitou – jak si zvyknout na cizí město tím, že si najdeš orientační body. V určitém okamžiku začala tečka znamenat něco víc – stala se varovným signálem, symbolem kožních změn, kterým je třeba věnovat pozornost. Slogan „Ujistěte se, že tečku uvidíte!" nabyl osobního i společenského významu. Projekt se proměnil v sociální kampaň na prevenci rakoviny kůže – melanomu, realizovanou společně s nadací Rak&Roll a mezinárodní nadací Spot the Dot. Celý projekt završuje kniha „Spotted Realities", která spojuje vizuální příběh s důležitým poselstvím o zdraví a pozornosti.

Projekt doprovázela venkovní výstava ve Varšavě ve dnech 5. až 19. června 2024. V den vernisáže se také konala dvě setkání s autorkou spojená s fotografickou akcí, během níž účastníci procházeli městem a hledali tečky. Cílem tohoto projektu bylo nejen estetické prožití města, ale také budování povědomí o zdraví a podpora samovyšetřování kůže. Projekt „Spot the dot" se tak stal příkladem sociálně angažované fotografie.

Bedyńska zdůrazňuje, že projekt, který začal z osobní potřeby „zmáčknout spoušť fotoaparátu", se rozrostl do celostátní kampaně s milionovým dosahem[47].

Projekt – výstava „Spot the dot" získala také dva „Oscary" v prestižní mezinárodní soutěži IPRA International Public Relations Association v roce 2025.

47 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

4.5 Forever mine

Vydavatel: Fundacja Pix.house , Poznań 2024
Projekt: Anna Bedyńska,
Text: Anna Bedyńska, Andrzej Dobosz / dobosz.studio
Počet stran: 300 Obálka: měkká
Jazyk: angličtina, japonština
Náklad: 400
Formát 15x21cm
ISBN: 978-83-968764-5-4
Koncepce, editace a umělecká režie byly vypracovány v rámci workshopu Photobook as Object 2022 Yumi Goto a Janem Rosseelem ve spolupráci s Reminders Photography Stronghold.

Fot.43 Kniha „Forever mine".

Kniha se zabývá takzvanými rodičovskými únosy v Japonsku. Tam rozvod často znamená nejen rozchod dvou dospělých, ale také brutální přetržení vazeb mezi rodičem a dítětem. V zemi, kde rodinné právo stále vychází z předpisů starých více než sto let, neexistuje společná péče a únos dítěte jedním z rodičů není považován za trestný čin. V důsledku toho každoročně zmizí z života jednoho z rodičů více než 150 tisíc dětí – náhle, bez rozloučení, bez jediného slova vysvětlení.

Tato dojemná fotografická kniha dokumentuje dramata rodin rozervaných systémem. V Japonsku stačí, aby dítě strávilo šest měsíců s jedním z rodičů, aby ten získal plná práva – i když bylo uneseno. Druhý rodič přitom zůstává s prázdnýma rukama: bez kontaktu, bez informací, s povinností platit alimenty na dítě, které už nikdy neuvidí, a s prázdnotou, kterou nelze zaplnit. Je to kniha o mlčení zákona a křiku rodičů, který nikdo nechce slyšet.

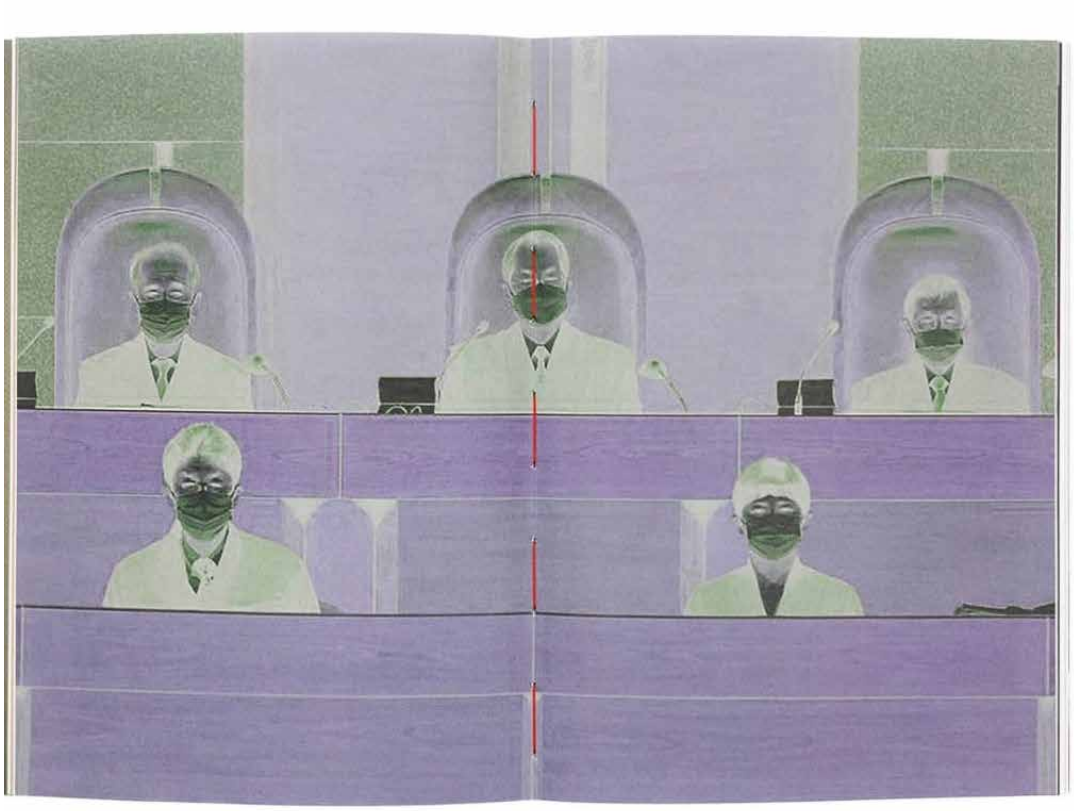

Fot.44 „Forever mine“ úryvek z knihy.

Autorka se potýkala s mimořádně obtížným a nefotogenickým tématem – jak zachytit něco, co není vidět? Jak vyprávět o traumatu, které nelze přímo vyfotografovat? Jak pomocí fotografií ukázat, že jeden z rodičů unesl dítě druhému? Jak ukázat dům, který již neexistuje? Jak ukázat šok po ztrátě dítěte? Tento projekt byl založen na fotografování artefaktů a vytváření metaforických obrazů, které v kombinaci s textem vytvářely emocionální vyprávění. Umělkyně zdůraznila, že samotná forma fotografické knihy se stala klíčovou – jemná obálka, přeškrtnutá místa, schované stránky – to vše podporovalo hluboký emocionální projev[48].

48 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

Prostřednictvím této knihy autorka ukázala zcela odlišnou, neviditelnou tvář Japonska. Kniha se již dostala k mnoha čtenářům, kteří jsou podle ní jakýmisi velvyslanci historie obsažené v této publikaci. Je přesvědčena, že mnoha čtenářům „otevřela oči“ pro mnohostrannost společenské reality Japonska a uvědomila jim existenci témat, o nichž se v oficiálních médiích o této zemi nemluví[49].
Projekt a kniha Forever Mine zapadá do proudu angažované fotografie, která nejen dokumentuje, ale také aktivně spoluvytváří společenské povědomí.

Maketa knihy „Forever mine” (2021–2023) se dostala mezi finalisty Hong Kong Dummy Award 2023 a v rámci této ceny kniha cestovala po festivalech fotografických knih po celém světě.

49 Z rozhovoru s Annou Bedyńskou – červen 2025 r.

5. Závěr - co zůstane po fotografii?

První cizojazyčná monografie věnovaná Anně Bedyńskiej představuje fotografku, pro kterou fotoaparát není pouze nástrojem zaznamenávání reality. Je především prostředkem budování vztahů a překonávání sociálních, kulturních či emocionálních bariér. Její tvorba se pohybuje na pomezí dokumentu a angažované fotografie a každá fotografie je, jak sama říká, vedlejším produktem setkání. Tuto myšlenku lze považovat za klíč k interpretaci celé její tvorby.

V projektech jako „Forever mine“, „Spot the Dot“ nebo „Panopticon“ používá Bedyńska fotografii nejen jako nástroj popisu, ale i transformace – diváka, hrdiny, sebe samu. V „Forever mine“ se obraz stává způsobem, jak představit méně známé a zároveň diplomaticky zamlčované aspekty japonské společnosti. V „Spot the Dot“ se estetika spojuje s prevencí zdraví a městská fotografie se stává výchozím bodem pro reflexi tělesnosti a vědomí nemoci. „Panopticon“ je zase příkladem umělecké knihy, v níž je omezený prostor karantény převeden do precizně navrženého hmotného objektu.
Všechny tyto projekty plní více než jednu funkci: dokumentární, estetickou, terapeutickou a vzdělávací. Jejich forma – fotografická kniha, výstava, sociální akce – ovlivňuje způsob vnímání a rozšiřuje pole působení obrazu. Fotografie se zde stává jazykem, který nemoralizuje, ale vybízí k dialogu. Právě v této přístupnosti vidí Bedyńska sílu média – jako alternativu k přednáškám a právním dokumentům.

Na pozadí jiných tvůrců, jako jsou Susan Meiselas, Laia Abril nebo Darcy Padilla, vyniká Bedyńska zaměřením na individuální zkušenost a blízký kontakt s hrdinou. Její fotografie málokdy mají soudný charakter; častěji plní funkci zrcadla – odrážejí emoce, situace a vztahy. Stejně jako Meiselas v Pandora‘s Box vstupuje Bedyńska do uzavřených světů s citem a pozorností, aniž by narušila jejich integritu. Laia Abril v On Abortion a On Rape také využívá fotografii jako vzdělávací a politické médium, avšak systematickým a analytickým způsobem – Bedyńska pracuje spíše intuitivně, blízko tělu a emocím.

Fotoaparát plní v její tvorbě mnoho rolí: je záminkou k rozhovoru, nástrojem k osvojení neznámého, způsobem přežití (jako v „Panopticonu“) a také performativním prvkem, který umožňuje zapojit ostatní do tvůrčího procesu (jako v akci „Spot the Dot“). Díky tomu se fotografie stává nejen záznamem, ale také procesem – dialogem, který pokračuje i po zavření závěrky.

Místo klasické kritiky je lepší položit otevřené otázky: co by se stalo, kdyby „Panopticon“ neměl formu objektu, ale byl tradiční knihou? Působila by akce „Spot the Dot“ stejně silně bez spolupráce s nadacemi? Co kdyby „Forever Mine“ vyprávěla o evropském kontextu – vyvolala by stejnou odezvu? Bedyńska vědomě volí formu, kontext a médium, což umožňuje jejím projektům oslovit různé diváky – jak odborníky, tak širokou veřejnost.

Monografie představuje fotografku, která se nevyhýbá odpovědnosti, ale také nevnucuje interpretaci – nechává prostor divákovi. A možná právě to po fotografii zůstává: změněná citlivost, nové otázky a ochota k dialogu. Ve světě, kde se obrazy šíří v nadbytku, Bedyńska připomíná, že fotografie může být nejen stopou, ale také impulsem ke změně.

Zůstává tedy nejen obraz, ale také vztah, vědomí, impuls k akci. Zůstává také otázka: zda a jak mě fotografie ovlivnila? Co s touto znalostí udělám teď? Fotografie se tak neuzavírá v rámečku, ale pokračuje ve svém životě v divákovi – jak jako estetický objekt, tak jako nástroj komunikace a sociální změny. Jak poznamenává Susan Sontagová v knize „O fotografii”, obraz nejen informuje, ale také formuje naše reakce a emoce vůči světu. Podobně Krzysztof Pijarski ve společné práci „Archiwum jako projekt”[50] zdůrazňuje, že fotografie – také jako forma archivu – nejen uchovává, ale také iniciuje nové interpretace reality a mezilidských vztahů. Právě takovou roli hraje v tvorbě Bedyńskiej – je místem setkání, paměti a budoucí změny.

50 „Archiwum jako projekt – poetyka i polityka (foto)archiwum” red. Krzysztof Pijarski, Fundacja Archeologii Fotografii, 2011 r.

6. Ocenění a výstavy

6.1 Ocenění

| 2025 | “Forever mine” Fotografická publikace roku, Polsko (ocenění)
| 2025 | “Spot the dot” - dvě ceny IPRA - v kategorii Kampaň NGO a Zdravotnictví
| 2025 | “Forever mine” Grand Press Photo, Polsko (nominace)
| 2023 | “Forever mine” Hong Kong Photobook Dummy Award (vybraný do užšího výběru)
| 2017 | Picture of a Year - Grand Press Photo, Polsko (hlavní cena Fotografie roku)
| 2017 | Best Student Documentary Film - Kinoproba, Rusko
| 2017 | Bosifest Film Festival, Serbia (zvláštní uznání)
| 2017 | Grand Press Photo, Polsko (1. cena Portrét)
| 2015 | Grand Press Photo, Polsko (1. cena Lidé a Kultura)
| 2013 | World Press Photo (3. cena - Inscenovaný portrét - Zuzia)
| 2013 | Oceněn cenou Ministerstva kultury za uměleckou osobnost roku, Polsko
| 2013 | Grand Press Photo, Polsko (3. cena Portrét)
| 2013 | BZ WBK Press Photo, Polsko (2. cena Portrét)
| 2012 | Grant Ministerstva kultury, Polsko
| 2009 | Grand Press Photo, Polsko (2. cena Příběh lidí)
| 2009 | BZ WBK Press Photo, Polsko (zvláštní cena)
| 2008 | Grand Press Photo, Polsko (2. cena Příběh lidí)
| 2007 | BZ WBK Press Photo, Polsko (3. cena Příběh lidí)
| 2006 | Grand Press Photo, Polsko (1. cena Příběh lidí)
| 2006 | Grand Press Photo, Polsko (1. cena v kategorii lidé, jednotlivá fotografie)
| 2005 | BZ WBK Press Photo, Polsko (2. cena Příběh lidí)
| 2005 | National Geographic, (Zvláštní cena v kategorii Krása)
| 2005 | Grand Press Photo, Polsko (Picture of a Year Główna Nagroda Zdjęcie Roku

6.2 Výstavy

| 2024 | “Plaża warszawa” - Na miejscu i na wynos. Kuchnia warszawska - Muzeum Varšavy, Polsko
| 2024 | „Spot the dot”, Královské lázně, Varšava, Polsko
| 2024 | „Forever mine”, Pix.House, Poznań, Polsko
| 2024 | “Warsaw beach” - Noc fotografie - Muzeum Varšavy, Polsko
| 2023 | „Forever mine”, Kyotography, Kioto, Japonsko
| 2022 | „Forever mine”, Kyotography, Kioto, Japonsko
| 2021 | „90x90” Untitled, Tokio, Japonsko
| 2020 | „Portret w Koronie“, Virturama, online
| 2020 | “Clothes for death” - Head On Photo Festival, Sydney, Australia
| 2017 | „Made in Moscow“, Sacharovovo centrum, Moskva, Rusko
| 2016 | „White Power“, Galerie Dwa Plany, Rzeszów, Polsko
| 2016 | „White Power“, Polský Institut v Bratislavě
| 2013 | World Press Photo - Amsterdam, Poznań, Polsko
| 2013 | “Kolejarze” - Výstava v interiérech a na fasádě budovy Paláce kultury a vědy, Varšava, Polsko
| 2012 | “White Power” - Zámek Ujazdowski, Varšava, Polsko
| 2012 | „MATKOPOLKO“ - Mateřství – Kulturní dílny, Lublin, Polsko
| 2011 | „MATKOPOLKO“ - Galerie Apteka Sztuki, Varšava, Polsko
| 2010 | „Dziecko pod biurkiem“ Sztuka Matek (skupinová), Varšava, Polsko
| 2009 | „Jedna ciąża dwudziestu...” - autorka, hrdinka a koordinátorka projektu, Galerie Apteka Sztuki, Varšava, Polsko
| 2009 | „Tata w akcji” (Galerie Apteka Sztuki, Varšava, Polsko
| 2009 | Výstava po soutěži Grand Press Foto, 2. cena za reportáž v kategorii Lidé
| 2008 | Výstava po soutěži BZ WBK Press Foto, speciální cena „Stojí za to být spolu”
| 2008 | “Efekt czerwonych oczu”, Centrum Současného Umění, Zámek Ujazdowski, Varšava, Polsko
| 2008 | Výstava po soutěži Grand Press Foto, 2. cena za reportáž v kategorii Lidé
| 2008 | ”Wenus Polska”, Festival Měsíc fotografie v Krakově, Polsko
| 2007 | Výstava po soutěži BZ WBK Press Foto, 3. cena v kategorii Lidé
| 2006 | “Nowi dokumentaliści” Centrum Současného Umění, Zámek Ujazdowski, Varšava, Polsko
| 2006 | „Tata rodzi” Galerie Hlavního Nádraží, Varšava, Polsko

| 2006 | Výstava po soutěži Grand Press Photo, vítězka první cenyza reportáž a první ceny za jednotlivou fotografii v kategorii Lidé
| 2005 | Výstava po soutěži Grand Press Photo, Varšava, Polsko Grand Prix GPP
| 2005 | "Ludzie PKIN", Palác kultury a vědy, Varšava, Polsko
| 2005 | Výstava po soutěži BZ WBK Press Foto, 2. cena za reportáž v kategorii Lidé
| 2005 | Výstava po soutěži National Geographic, ocenění v kategorii: Krása
| 2005 | „Ramka" Kotłownia, Varšava, Polsko
| 2002 | „Sami tacy", Kavárna Radna, Varšava, Polsko
| 2001 | „W ciągu pieszym", Varšava, Polsko (skupinová)
| 2001 | „Dzieci ulicy", Łaźnia, Krakov, Polsko (skupinová)
| 2000 | „Tacy sami", Kavárna SARP, Varšava, Polsko

7. Bibliografie:

7.1 Knižní tituly:

Barthes Roland: Światło obrazu. Uwagi o fotografii. Alatheia. Warszawa. 2008.

Berger John: Sposoby widzenia. Alatheia. Warszawa 2008.

Kuźniak Angelika, Soroczka, Wydawnictwo Literackie, 2020 r.

Pijarski Krzysztof, red. „Archiwum jako projekt – poetyka i polityka (foto)archiwum", Fundacja Archeologii Fotografii, 2011 r.

Sontag Susan: O fotografii. Karakter. Kraków 2009.

7.2 Internetové stránky:

www.annabedynska.com
https://bauer.pl
https://culture.pl
www.darcypadilla.com
www.fotopolis.pl
https://grandpressphoto.pl
www.laiaabrill.com
https://magazyn-kuchnia.pl
www.magnumphotos.com
www.pah.org.pl
www.slightly-out-of-focus.com
www.susanmeiselas.com
www.worldpressphoto.com
https://wyborcza.pl
https://wydawnictwodwiesiostry.pl
https://vasa-projekt.com
https://virturama.pl

8. Jmenný rejstřík

Abril Laia 67
Barthes Roland 18
Berger John 18
Goto Yumi 53, 63
Górecka Justyna 22
Kuźniak Angelika 48, 49, 50
Kwaśniewski Tomaasz 54, 55
Meiselas Susan 67
Miller Marek 25
Padilla Darcy 67
Pijarski Krzysztof 68
Prażmowski Wojciech 24, 25
Smith William Eugene 18, 19, 20
Sontag Susan 18, 67
Wójcik Piotr 28
Zygmuntowicz Andrzej 25

Fotografie na obálce: Anna Bedyńska

Počet stran: 77
Počet normostran: 35
Počet znaků: 62 880

autor práce: Anna Tomaka
vedoucí práce: MgA. Arkadiusz Gola, Ph.D
oponent práce: MgA. Mgr. Michał Szalast

Institut tvůrčí fotografie
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Slezská univerzita v Opavě
Opava 2025

